

Bilaga 2

Sammanställning av hälsoenkät bland deltagare i ESF-projektet Värmlands Nya

Handläggare: Erik Nilsson, Anna Sandberg och Anna Beata Brunzell Ekström
Hållbar utveckling, Region Värmland

Datum: 2020-02-20

Dokumenttyp: Slutrapport

Diarienummer: RS/191410

Innehållsförteckning

Inledning	3
Metod	3
Resultat	4
Bakgrundsdata.....	4
Allmänt hälsotillstånd	9
Sömn, fysisk aktivitet och intressen.....	13
Trivsel, relationer och framtidstro	15

Inledning

Ett av projektmålen i ESF-projektet Värmlands Nya är att bidra till förbättrad hälsa bland projektdeltagarna i projektet. Syftet med denna hälsoutvärdering är att följa upp detta genom en deltagarenkät som besvaras vid tre mättillfällen under projekttiden. Mättillfällen äger rum vid inskrivning, efter sex månader och vid utskrivning i projektet. Hälsoutvärderingens resultat kopplas ihop med bakgrundsdata som projektledarna rapporterar in.

I Bilaga 2, redovisas en sammanställning av inrapporterade data genom hälsoenkäten. För analys och diskussion kring resultaten, hänvisas till Bilaga 1.

Metod

Hälsoenkäten finns i Bilaga 3 och samlas in på webben. Enkäten består av färdigutvecklade och testade frågor som används av den Medicinska elevhälsan i Värmland som stöd för hälsosamtalen i skolan. Svaren från frågorna vid hälsosamtalen i skolan registreras i Elevhälsans databas (ELSA). ELSA-databasen kan därav användas som ”referensgrupp” till hälsoutvärderingen av Värmlands Nya. Som referensgrupp från ELSA-databasen används gymnasieelever i årskurs 1 (ELSA gym åk 1) i Värmland som samlades in läsåret 2018/19 och består av cirka 2100 svarande. Frågor om bakgrundsdata finns bifogad i bilaga 3 och är samma bakgrundsdata som projektledarna rapporterar till SCB.

Webbenkäten finns endast på svenska. Ytterligare tolv språk finns att tillgå i pappersenkät. Språken som finns att tillgå är albanska, arabiska, badinani, dari, engelska, kurmandjii, pashto, persiska, somaliska, sorani, tigrinja, turkiska och urdu. Varje lokal projektledare ansvarar för att samla in enkäten.

För att öka deltagarnas möjlighet att besvara enkäten utifrån sin språkfärdighet, bestämdes i samråd med projektledare om tre möjliga sätt att besvara enkäterna. Detta påverkar resultatets trovärdighet men var en åtgärd som ansågs nödvändig för att enkäten skulle kunna genomföras.

Möjliga sätt att besvara enkäten är:

1. Deltagaren fyller i webbenkäten på egen hand, ev. med stöd av skriftlig översättning.
2. Deltagaren fyller i webbenkäten med stöd av projektledare, tolk, coach eller annan person. Kan även fungera för personer som inte läser/skriver.
3. Deltagare fyller i pappersformulär på det språk som önskas – lämnas till projektledare som för över svaren till webbenkäten.

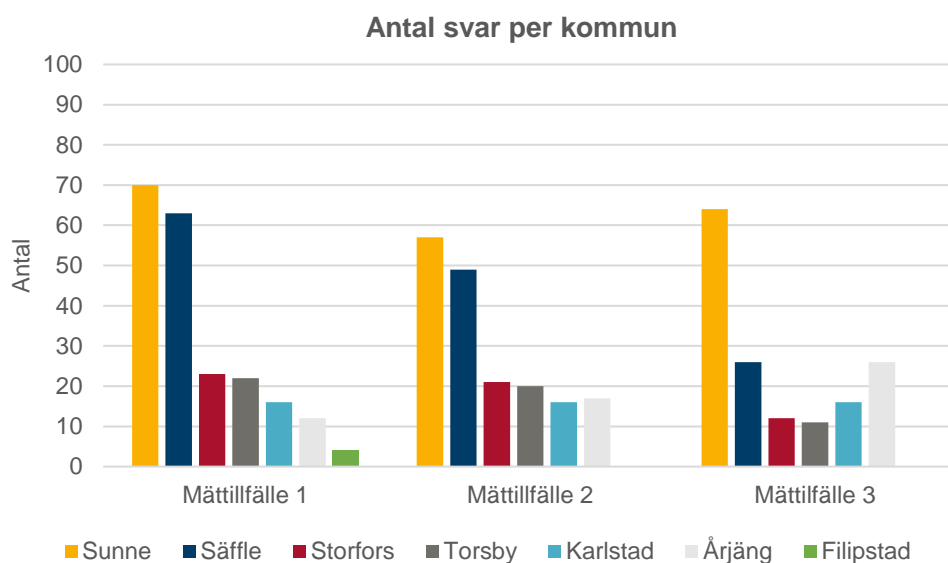
Resultat

I projektet Värmlands Nya deltog totalt 389 ungdomar, av dem har 243 (62%) svarat på hälsoutvärderingen vid något av de tre mättillfällena. Totalt har 114 deltagare besvarat hälsoenkäten vid tre mättillfällen. Vid mättillfälle 1 finns 210 svar (66% killar och 34% tjejer). Vid mättillfälle 2 finns 180 svar (68% killar och 32% tjejer). Vid mättillfälle 3 finns 155 svar, (67% killar och 33% tjejer). Att alla deltagare inte besvarat enkäten vid alla tre mättillfällena kan ha flera orsaker; en orsak kan vara att deltagaren kommit in i projektet sent och därav inte hunnit med tre mättillfällen, en annan orsak kan vara att några av de inskrivna gjorde sitt första mättillfälle när ett halvår passerat i projektet, de började därför inte på mättillfälle 1.

De som besvarat hälsoenkäten har varit inskrivna i 331 dagar i medelvärde. Mellan mättillfälle 1 och mättillfälle 2 var det i medelvärde 162 dagar mellan mätningarna. Mellan mättillfälle 2 och mättillfälle 3 var det i medelvärde 109 dagar mellan mätningarna.

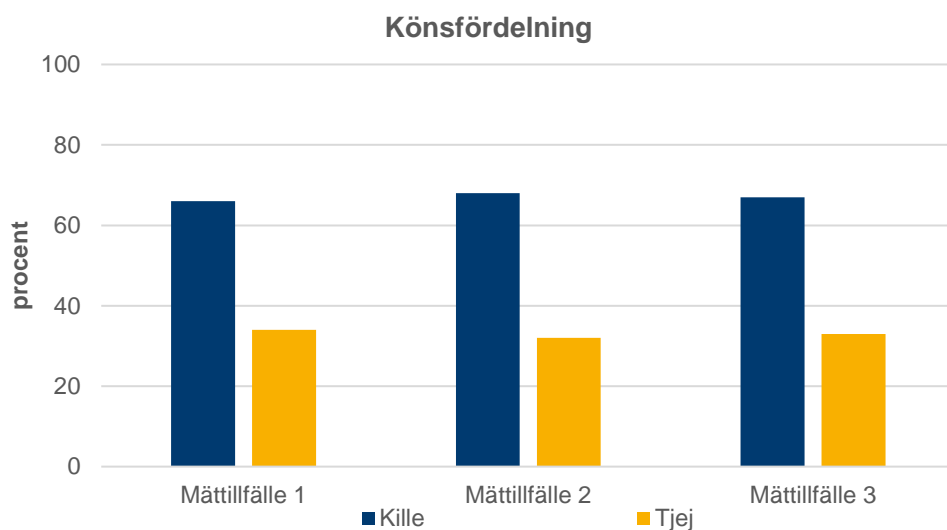
Bakgrundsdata

De lokala projektledarna samlar in bakgrundsdata om deltagarna. Bakgrundsdatan ger en bild av målgruppens sammansättning.

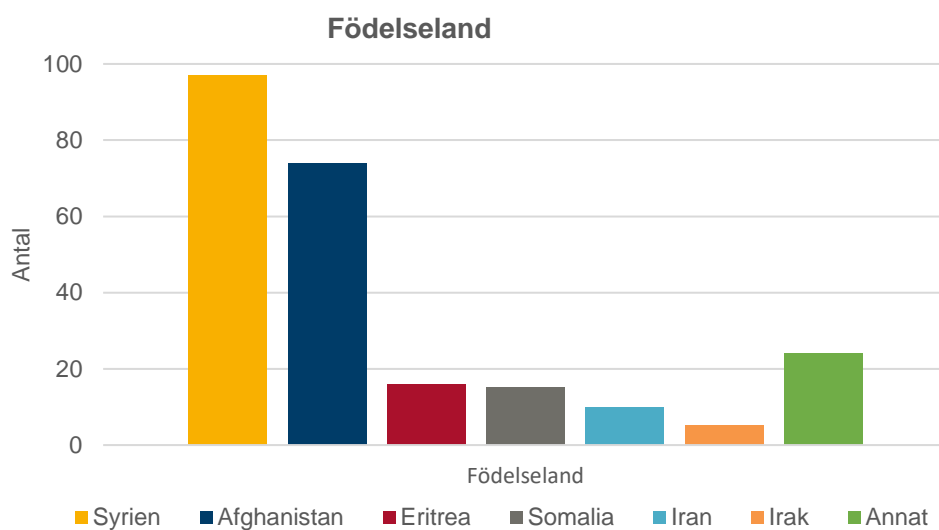
Figur 1. Antal svar per kommun vid mättillfälle 1, mättillfälle 2 och mättillfälle 3.

Av figur 1 kan utläsas att Sunne och Säffle har haft största antalet deltagare som besvarat hälsoenkäten.

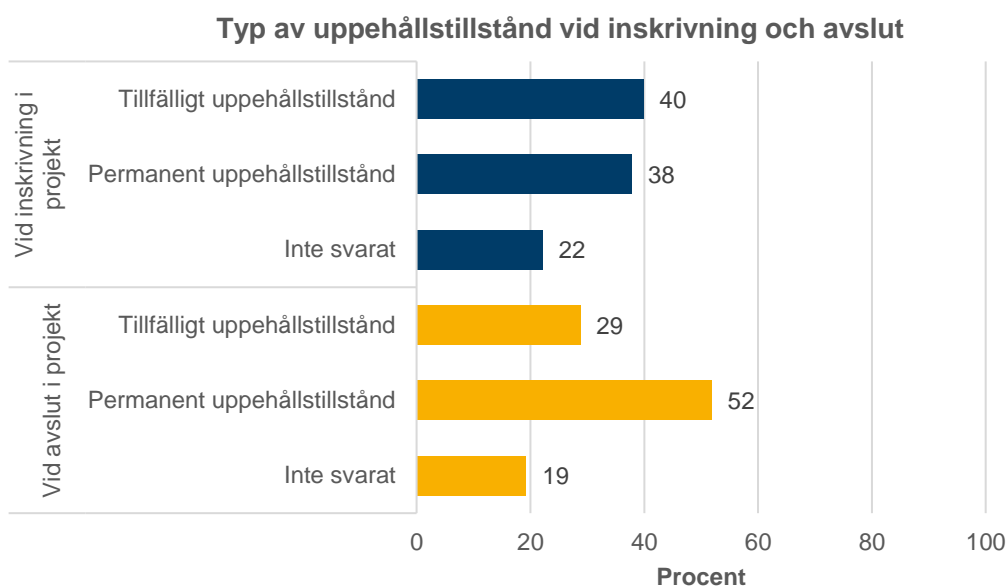
Figur 2. Andel killar och tjejer i hälsoutvärderingen vid mättilfälle 1, 2 och 3.

I figur 2 kan ses att andelen killar är över 60 procent medan andelen tjejer är under 40 procent på deltagarna i hälsoutvärderingen vid alla tre mättilfällena.

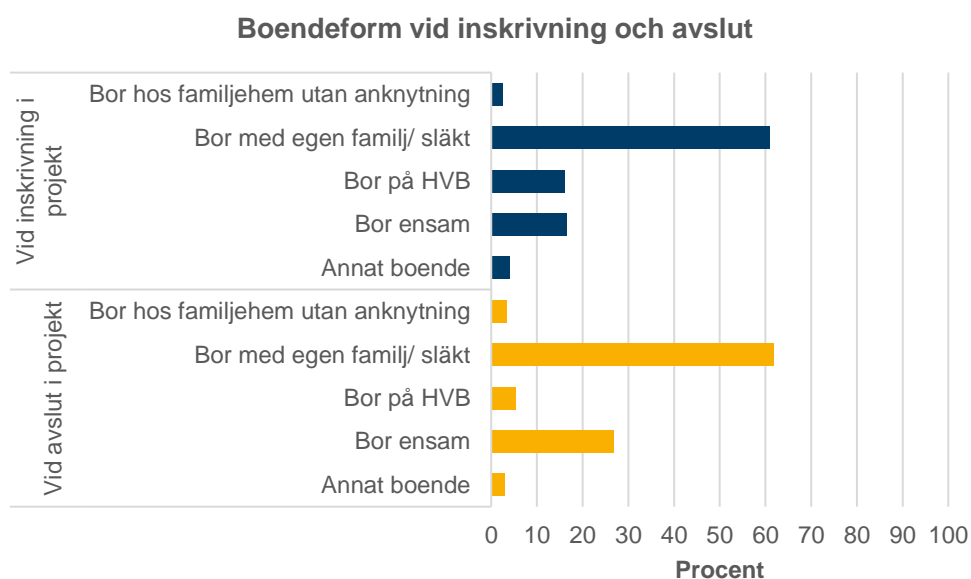
Figur 3. Antal svar per födelseland. När det till antalet är under 5 svarande per land har dessa individer klumpats ihop i gruppen Annat. Två av deltagarna har inte angivit land.

Figur 3 åskådliggör vilket födelseland deltagarna kommer från, av figuren kan utläsas att deltagarna kommer främst från Syrien och Afghanistan.

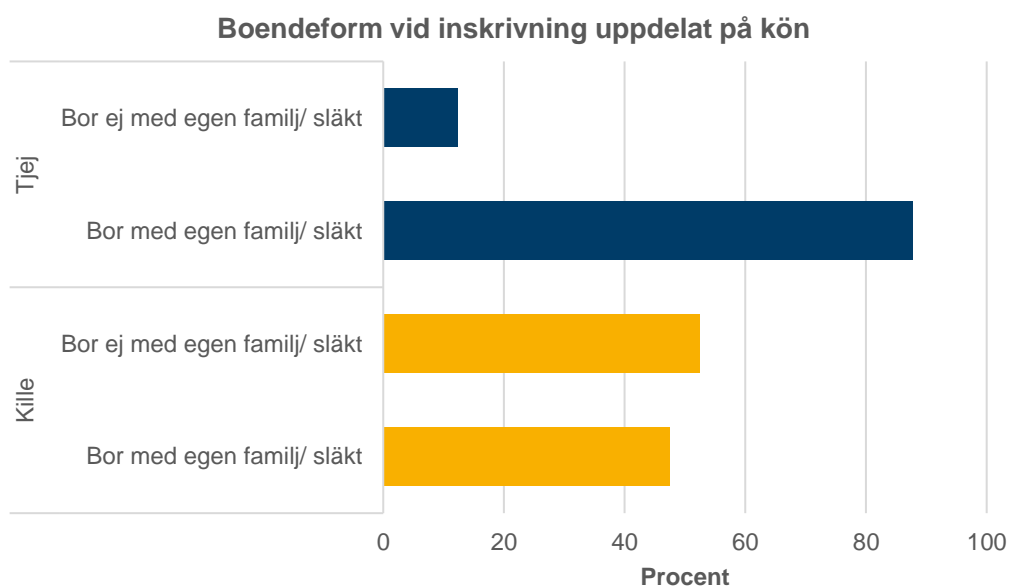
Figur 4. Andel typ av uppehållstillstånd vid inskrivning och avslut av projektet.

Av figur 4 kan utläsas att det är fler deltagare som har permanent uppehållstillstånd vid avslutet än vid inskrivningen i projektet.

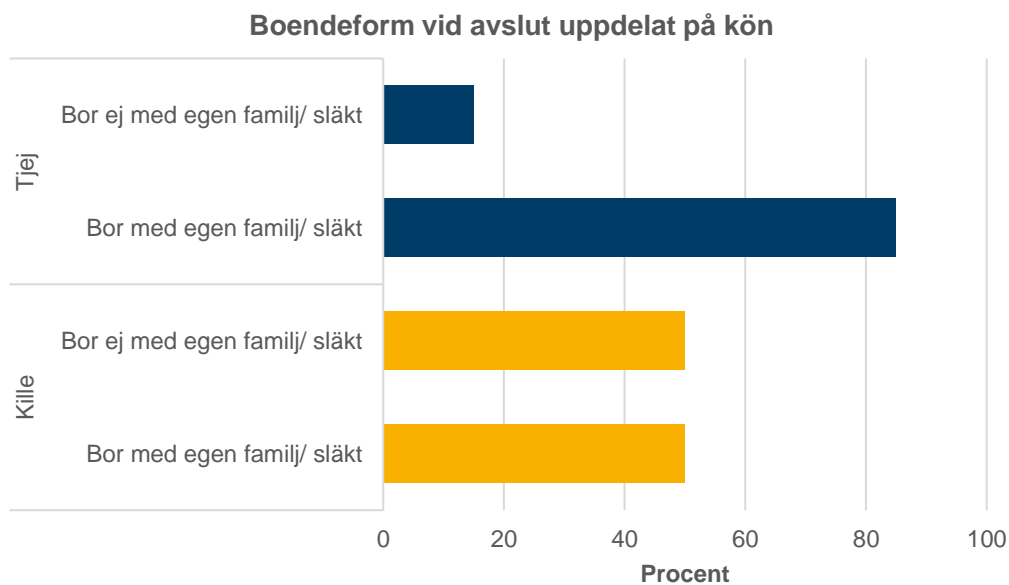
Figur 5. Andel typ av boendeform vid inskrivning och avslut av projektet.

Figur 5 visar boendeform vid inskrivning och avslut i projektet. Största förändringen som kan utläsas är att andel deltagare som bor på HVB har minskat medan andelen deltagare som bor ensam har ökat från inskrivning till avslut i projektet.

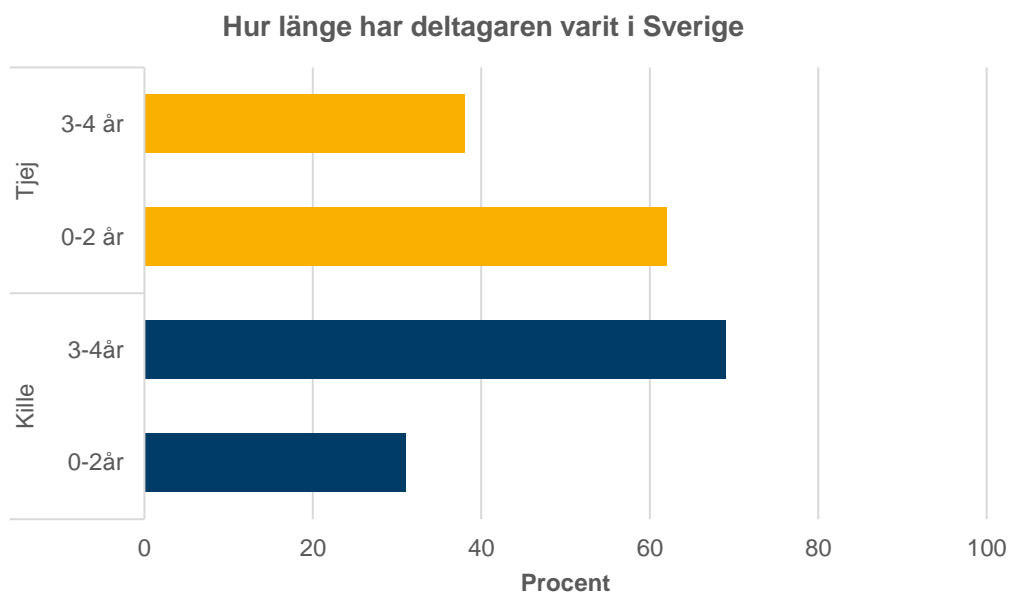
Figur 6. Andel boendeform vid inskrivning uppdelat på kön.

Figuren ovan visar boendeform förenklad i två grupper, det vill säga om deltagaren bor med sin familj/släkt eller ej uppdelat på kön vid inskrivning. Nästan 9 av 10 tjejer bor hos familj/släkt medan endast varannan kille bor med familj/släkt.

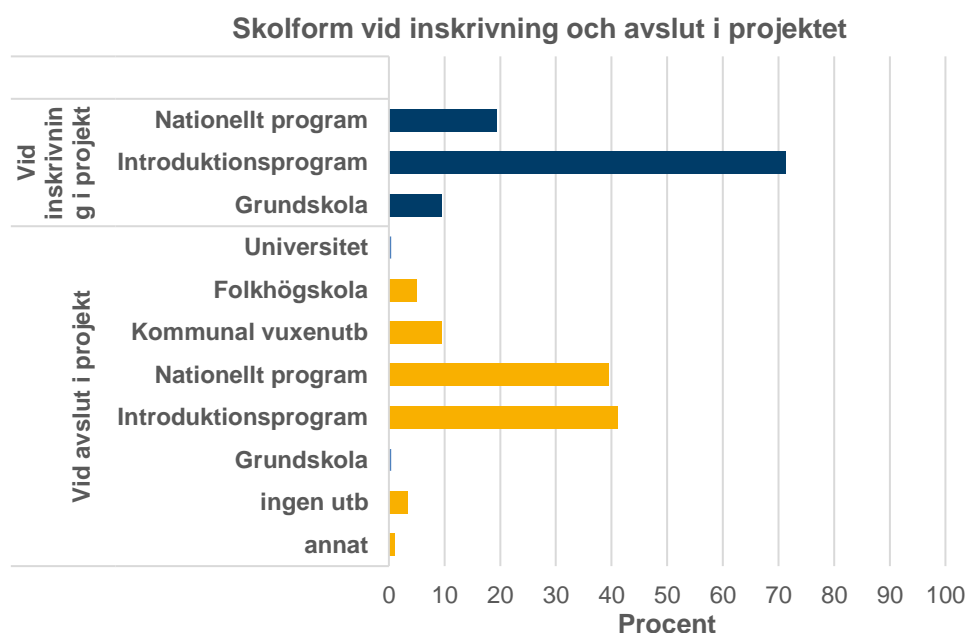
Figur 7. Andel boendeform vid avslut uppdelat på kön.

Figuren ovan visar boendeform förenklad i två grupper vid avslut i projektet uppdelat på kön. Fördelningen uppdelat på kön ser ut som vid inskrivningen, nästan 9 av 10 tjejer bor hos familj/släkt medan endast varannan kille bor med familj/släkt.

Figur 8. Andel som varit i Sverige 0 till 2 år och 3 till 4 år vid inskrivningen uppdelat på kön.

I Figur 8 kan utläsas hur länge deltagaren varit i Sverige. Det finns skillnader mellan kön vad gäller hur länge deltagaren varit i Sverige vid inskrivningen. Största andelen av tjejer (62 procent) har varit i Sverige (0–2 år) medan största andelen män (69 procent) har varit i Sverige 3–4 år.

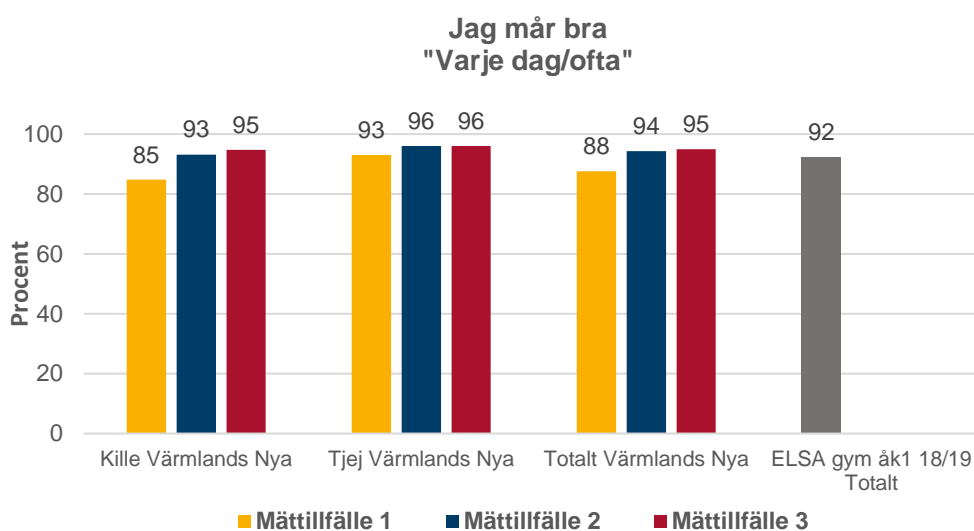
Figur 9. Andel typ av skolform vid inskrivning och avslut av projektet.

I figur 9 skildras skolform vid inskrivning och avslut i projektet. Från inskrivning till avslut har andelen introduktionsprogram nästan halverats och nationellt program dubblats. Nästan en av tio deltagare har börjat kommunal vuxenutbildning och en av tjugo har påbörjat folkhögskola.

Allmänt hälsotillstånd

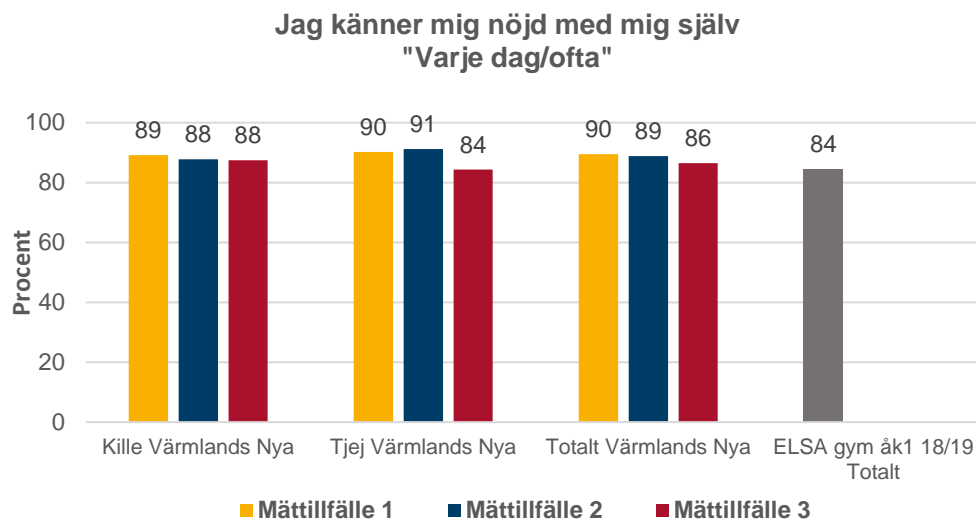
De frågor som används i hälsoenkäten till deltagarna i Värmlands Nya, är desamma som används i hälsosamtalen i skolan. Elevers svar på hälsoenkäten rapporteras in i ELSA-databasen. Data från ELSA-databasen kan därför användas som referens i hälsoutvärderingen av Värmlands Nya.

För att beskriva deltagarnas allmänna hälsotillstånd, är ett antal frågor om mående från hälsosamtalet i skolan utvalda.

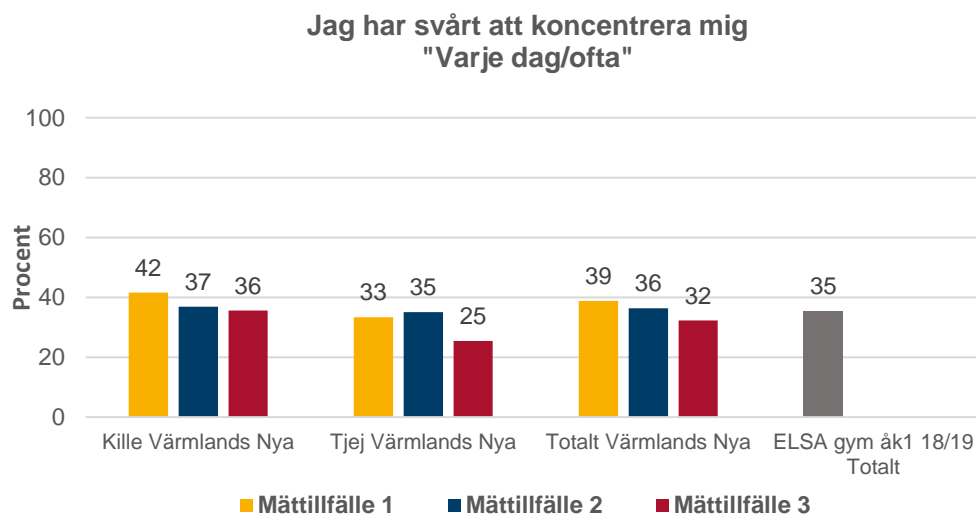
Figur 10. Andel som mår bra varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gymnasiet åk1 totalt som referensvärde.

I figuren ovan visas allmänt mående i påståendet om: Jag mår bra (varje dag/ ofta). Ur figuren kan utläsas att det allmänna måendet tenderar att stiga över tid i projektet och detta mönster föreligger för både killar och tjejer i projektet.

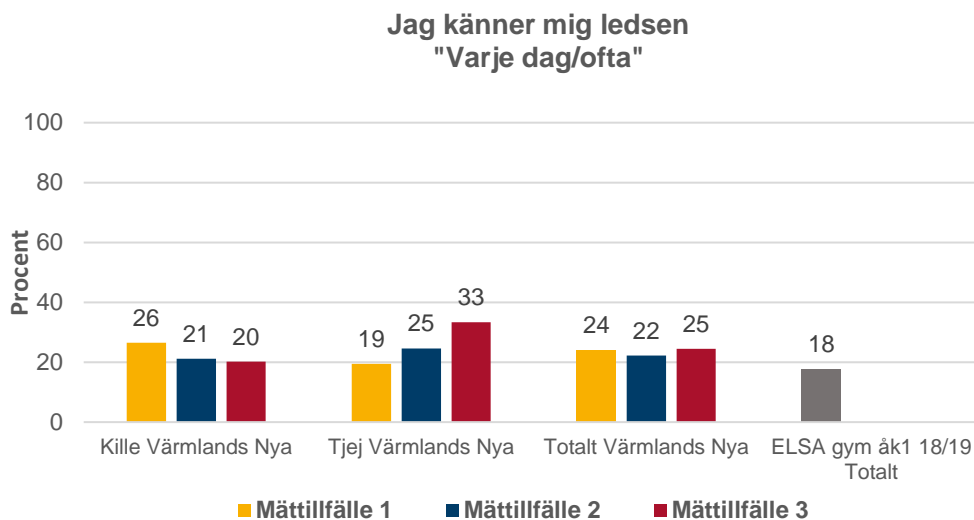
Figur 11. Andel som känner sig nöjd med sig själv varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figur 11 visas fördelning på påståendet: Jag känner mig nöjd med mig själv (varje dag/ ofta). Ingen tydlig skillnad för killarna över tid kan ses, däremot kan en minskning över tid skönjas hos tjejerna.

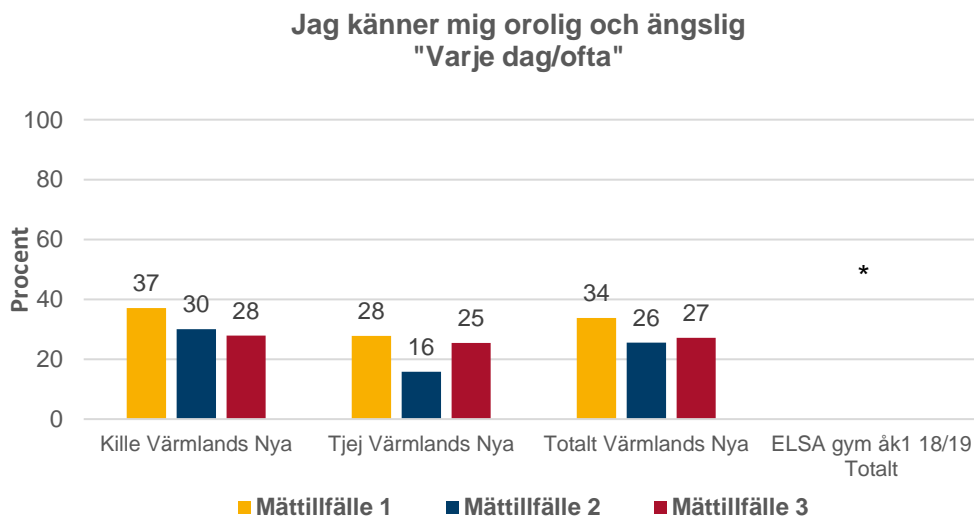
Figur 12. Andel som känner att de har svårt att koncentrera sig varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figur 12 kan fördelningen över påståendet: Jag har svårt att koncentrera mig (varje dag/ ofta) betraktas. Över tid minskar koncentrations-svårigheterna hos både tjejer och killar och vid mättillfälle 3 ligger andelen för Värmlands Nya Totalt något under referensvärdet ELSA gym åk1 totalt.

Figur 13. Andel som känner sig ledsen varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

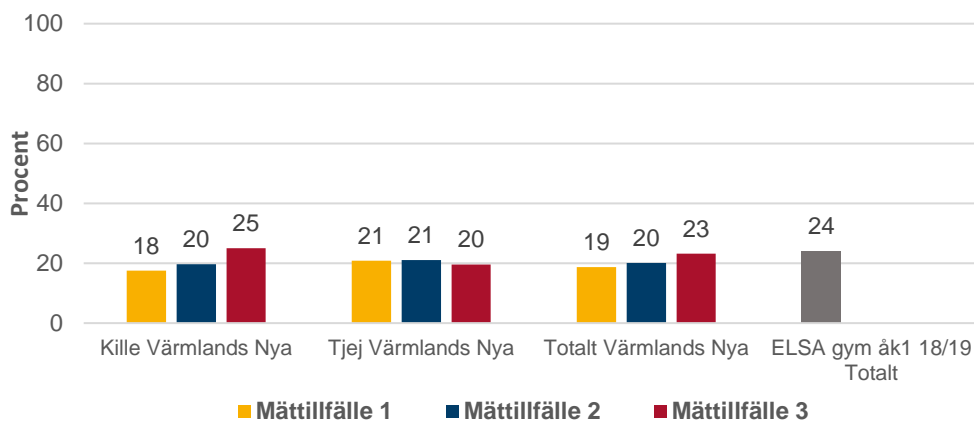
Figur 13 visar fördelningen i påståendet: Jag känner mig ledsen (varje dag/ofta). Av figuren kan utläsas en minskning av andelen hos killar över tid i projektet och tvärtom en tydlig ökning hos tjejer över tid i projektet.

Figur 14. Andel som känner sig orolig eller ängslig varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde. * ELSA frågan 2018/19 är ändrad och därför inte helt jämförbar.

Figur 14 visar fördelningen i påståendet: Jag känner mig orolig och ängslig (varje dag/ofta). En minskning i andelen över tid kan utläsas för båda könen denna minskning är tydligast hos killar.

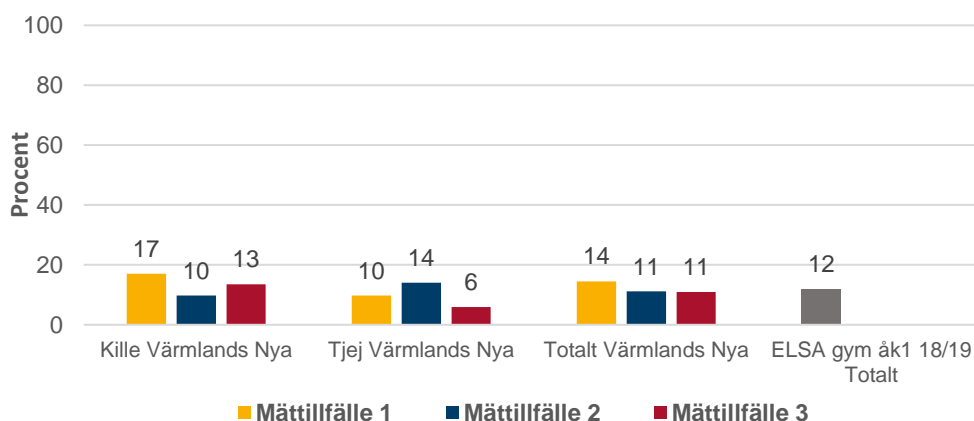
Jag känner mig irriterad eller på dåligt humör "Varje dag/ofta"

Figur 15. Andel som känner sig irriterad eller på dåligt humör varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figuren ovan visas fördelning på påståendet: Jag känner mig irriterad eller på dåligt humör (varje dag/ ofta). Över tid i projektet tenderar andelen att öka för killar medan andelen för tjejer är konstant över tid. Granskas värdet på totalen för Värmlands Nya så ligger det vid mättillfälle 3 i paritet med referensvärdet ELSA gym åk 1 totalt.

Jag känner mig arg "Varje dag/ofta"

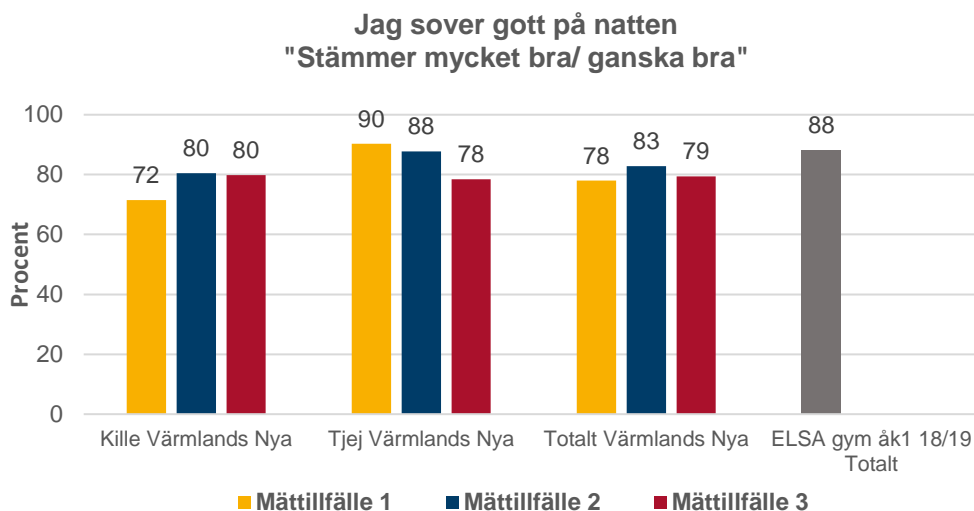

Figur 16. Andel som känner sig arg varje dag eller ofta vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

Figuren ovan visar fördelning på påståendet: jag känner mig arg varje dag/ ofta. På totalen för Värmlands Nya kan en minskning av andelen utläsas över tid och vid mättillfälle 3 ligger värdet i likhet med referensvärdet ELSA gym åk 1.

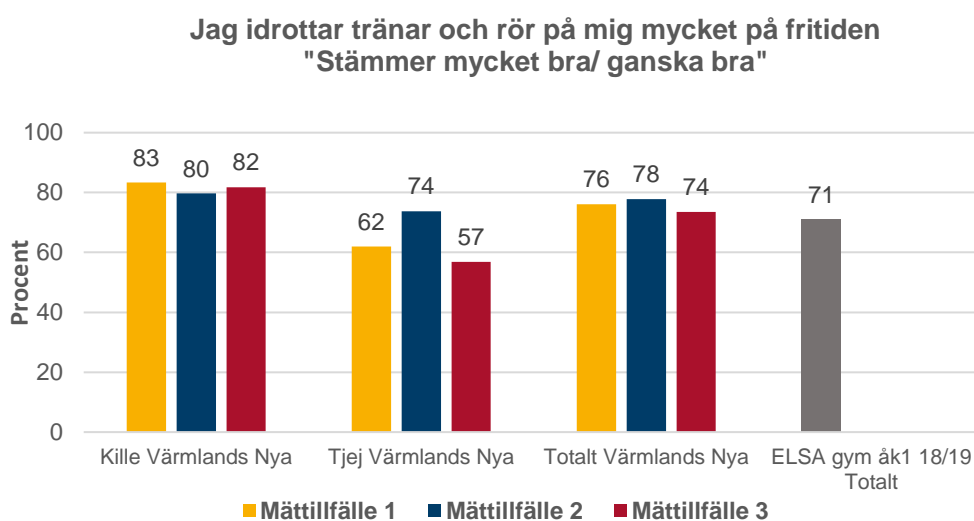
Sömn, fysisk aktivitet och intressen

Hälsoenkäten innehåller frågor som handlar om levnadsvanor. Frågorna handlar om sömn, fysisk aktivitet och intressen.

Figur 17. Andel som sover gott på natten, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mättilfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

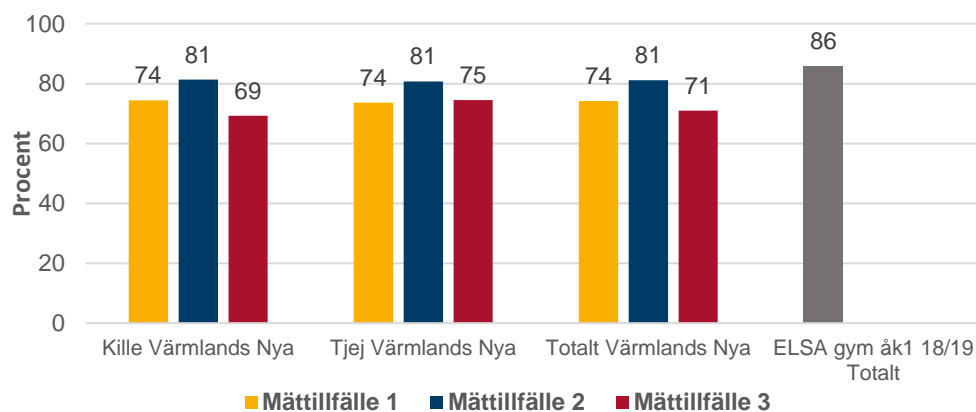
I figur 17 presenteras fördelning över påståendet: Jag sover gott på natten (stämmer mycket bra/ ganska bra). På totalt Värmlands Nya är andelen relativt konstant över tid. Granskas påståendet utifrån kön ger det dock en annan bild där andelen hos killar ökar över tid medan andelen för tjejer minskar över tid. Andelen för killar och tjejer är dock likvärdigt vid mättilfälle 3.

Figur 18. Andel som idrottar, tränar och rör på sig mycket på fritiden, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mättilfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figur 18 presenteras påståendet: Jag idrottar tränar och rör på mig mycket på fritiden (stämmer mycket bra/ ganska bra). Utifrån totalen på Värmlands Nya är värdet tämligen konstant över tiden i projektet och värdet vid alla tre mätillfällena och andelen ligger något över andelen i referensvärdet ELSA gym åk 1.

**Jag har fritidsintressen t.ex. dans, musik, fiske, att läsa
"Stämmer mycket bra/ ganska bra"**

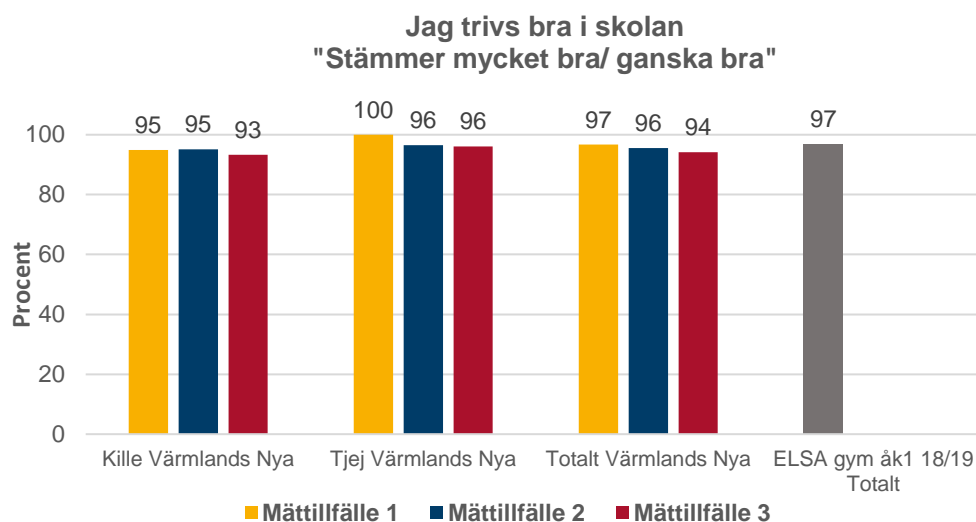

Figur 19. Andel som har fritidsintressen, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mätillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

Av figur 19 kan påståendet: Jag har fritidsintressen (stämmer mycket bra/ ganska bra) utläsas. På totalen Värmlands Nya och uppdelat på kön så förefaller det att deltagarna anger att andel fritidsintressen är som högst vid mätillfälle 2.

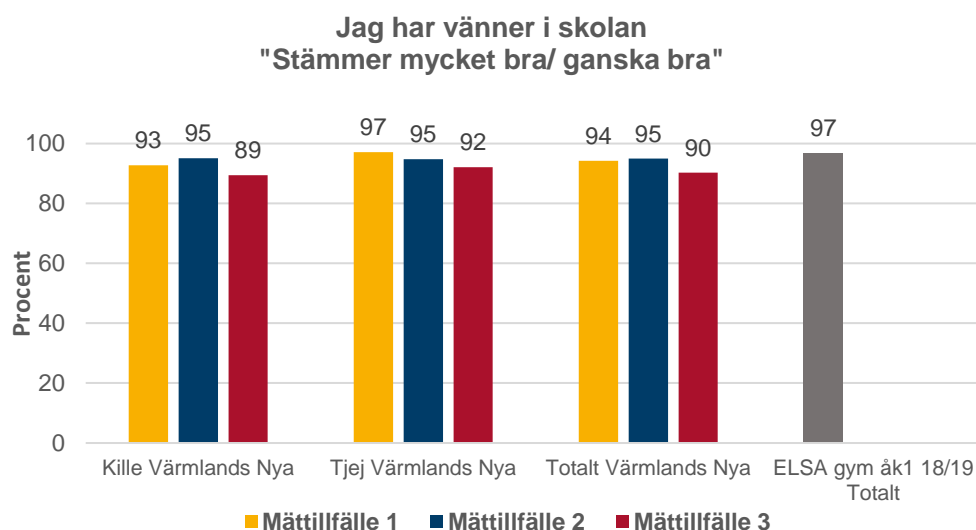
Trivsel, relationer och framtidstro

Sociala relationer, trivsel i skolan och en tro på framtiden är viktiga hälsoparametrar. I hälsoenkäten finns frågor kring dessa ämnen.

Figur 20. Andel som trivs bra i skolan, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mätillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

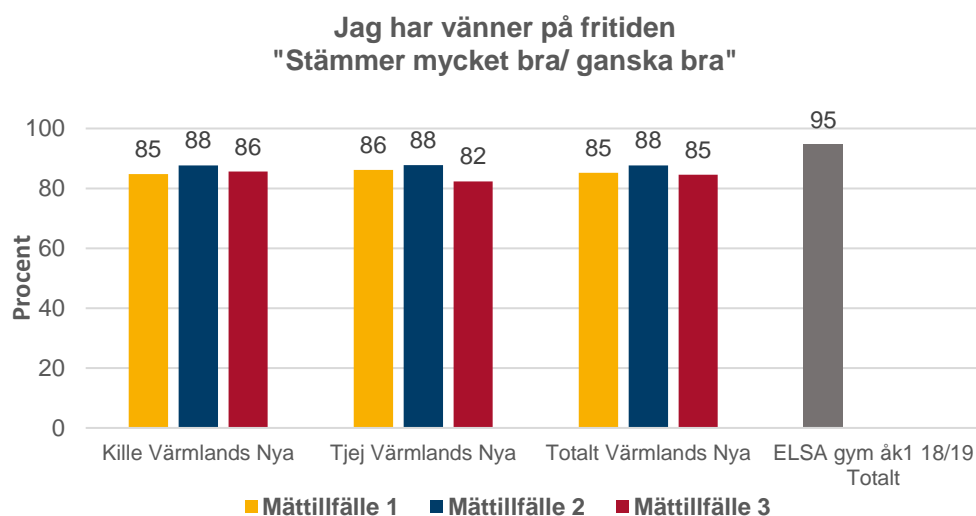
I figuren ovan presenteras fördelningen över påståendet: Jag trivs bra i skolan (stämmer mycket bra/ ganska bra. Utifrån totalen på Värmlands Nya och uppdelat på kön förefaller det vara så att deltagarna i projektet trivs i skolan och det syns vara så över hela projektiden.

Figur 21. Andel som har vänner i skolan, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mätillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

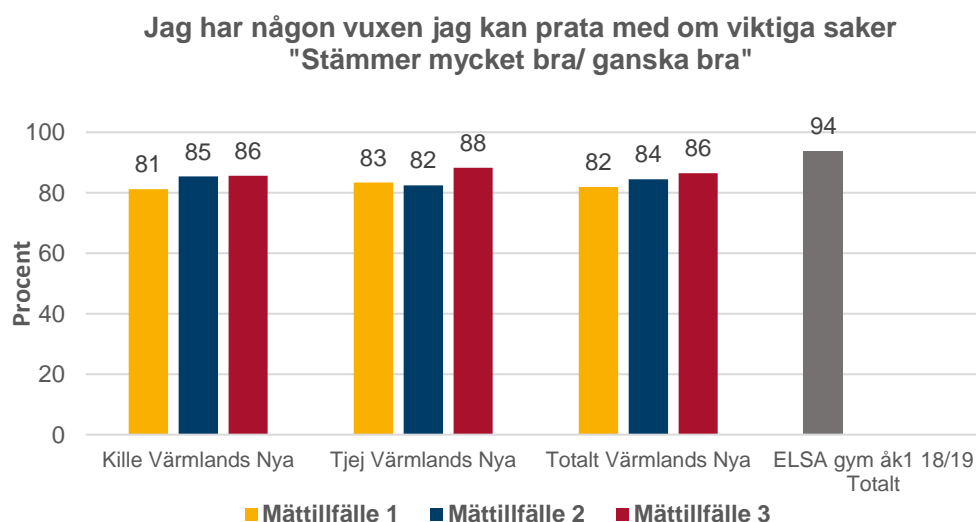
I figur 21 presenteras påståendet: Jag har vänner i skolan (stämmer mycket bra/ ganska bra). På totalen Värmlands Nya men också utifrån kön kan en minskning av andelen utläsas och andelen vid mätillfälle 3 ligger något

under andelen i referensgruppen ELSA gym åk 1 totalt.

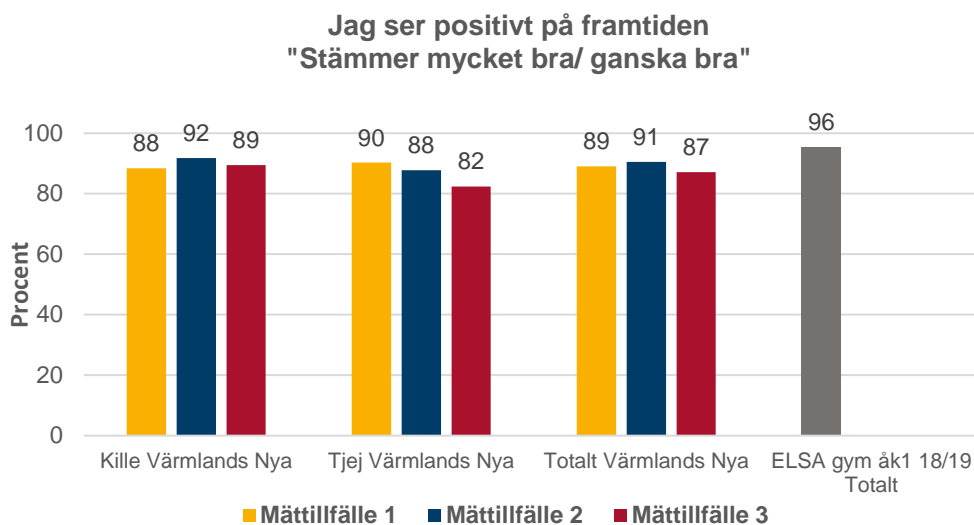
Figur 22. Andel som har vänner på fritiden, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figuren ovan visas fördelning över påståendet: Jag har vänner på fritiden (stämmer mycket bra/ ganska bra). Andelen för jag har vänner på fritiden verkar över tid vara konstant för deltagarna i projektet. I förhållande till referensgruppen ELSA gym åk 1 är andelen något lägre i Värmlands Nya.

Figur 23. Andel som har någon vuxen att prata med om viktiga saker, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figur 23 presenteras påståendet: Jag har någon vuxen jag kan prata med om viktiga saker (stämmer mycket bra/ ganska bra. Ur figuren kan utläsas att andelen ökar för båda könen över tid i projektet. Andelen för Värmland Nya totalt vid mättillfälle 3 är lägre än referensgruppen ELSA gym åk 1.

Figur 24. Andel som anger att de ser positivt på framtiden, Stämmer mycket bra/ ganska bra vid mättillfälle 1, 2 och 3, uppdelat på kön och totalt, ELSA gym åk1 totalt som referensvärde.

I figuren ovan visas fördelning över påståendet: Jag ser positivt på framtiden (stämmer mycket bra/ ganska bra). Granskas andelen för Värmlands Nya totalt kan en liten minskning skönjas över tid. Om påståendet granskas uppdelat på kön över tid kan utläsas att det är andelen för tjejer som denna minskning sker över tid. För killarna är andelen över tid tämligen stabil.